

Cijena lista:
 U maloprodaji . . . . . K —10
 Mjesečno . . . . . 3 —
 Trojesečno . . . . . 8 —
 Oglasi 30 h 4 mm visoki 18 cm dug prostori.

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Tisak i naklada:
 Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli.
 Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli.
 Uredništvo se nalazi u Šišankov
 ulici 24

Nijemci osvojili uzvisinu 304.

Austro-ugarski ratni izvještaji.

Beč, 8. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko i jugoistočno bojište.

Nema osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Od časa do časa stajali su jučer pojedini dijelovi gorickog mostobrana i prostor kod Sv. Martina pod živahnim topovskom vatrom. Zapadno od njega smo crkve uništili silnim lagumom od neprijateljskih položaja. Tu su imali Talijani velikih gubitaka. Na sjevernom obru kod Sv. Mihovila uzele su naše čete maleni neprijateljsko uporište. Naši su letjeli bacili u neprijateljski tabor kod Chioprisa (jugoistočno od Kormina) mnogo bombi. U više srezova tirolske fronte i kod Rivedošta je do živahnijih topovskih bojeva.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hater, podmaršal.

Turski ratni izvještaji.

Carigrad, 8. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka i Kaukaska fronta.

Nema nikakve važne vijesti. Neprijateljski su monitor i krstaš ispalili bezuspješno na okolicu Sedidibahra 40 hitaca. 5. smo svibnja prisilili u vodama oko otmoća monitor i torpednjaču, kao što i dva neprijateljska letjela, da obustave vatru. Monitor je bio pogodjen.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 8. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na lijevoj obali Moze naše kroz posjednje dane, pored velikih potokotča, ali s malenim gubicima izvedene operacije imale su uspjeha usprkos najizvlijeg otpora i bihjesnih neprijateljskih protunavala.

Osvojili smo čitavi red jaraka na sjevernom obronku visočine broj 304, te smo pomaknuli naše linije sve do samog vrha. Neprijatelj je pretrpio izvanredno teških krvavih gubitaka, tako da je dopro neranjeno u naše ruke samo 40 časnika i 1380 vojnika. I u oduzetim napadajima protiv naših položaja na zapadnom obronku Mort-Homma bio je svuda neprijatelj suzbijen velikim gubicima.

Na istočnoj su se obali rijeke razvili s jednog i drugog kraja inanja Thiamont ogrorčeni bojevi, za kojih je neprijatelj sustavito istočno od inanja izmiedju oslaga i crnih četa. Njihova se je navala skršila gubitkom od 300 zarobljenika. Za odigranih bojeva ustanovila se prisutnost daljnjih svježih francuskih četa. Po tome je neprijatelj uložio u području Moze ukupnu silu od 51 divizije t. j. više nego li dva puta onoliko, koliko ih je bilo dovedeno u boj sa naše strane kao napadatelja.

Sa ostalih strana neimade da se izvjesti nikakvih osobitih događaja osim sretnih izvidničkih podvala.

Dva su se francuska dvoiplojnaka strovalila po zračnoj borbi u plamenu nad Cote de froide Terre.

Istočno i balkansko bojište.

Nema promjene u opće.

Vrhovno vojno vodstvo.

BRZOJAVI.

Rat.

Verdun gomila ruševina.

Haag, 7. Times' javljaju iz Verduna, da su Nijemci istrijali na grad 30.000 taneta. Grad svakim danom više sliči kupu ruševina. Nprestanje se iz svih sila nastoji, da se šireće se požare što više ograniči.

Protiv kršenja međunarodnog prava sa strane Engleske.

New-York, 7. Razni listovi oštro kritiziraju engleski odgovor na američki prosvjed protiv en-

gleskog smetanja neutralne trgovine. „New-York American“ kaže: Zapijena američkih brodova, koji su na putu u neutralne luke sa tovorima, što su prije rata bili priznati kao nekonterbanda, jest bezuvjetno protuzakonita i čin neprijateljstva i omalovažavanja američkih prava, koji bi američka vlada morala već odavna zaprijetiti. Mi tvrdimo, da ima, na temelju međunarodnog prava, svaki američki ili neutralni brod zakonito pravo, da prenaša hranu za porabu civilnog pučanstva u Njemačku ili Austro-Ugarsku.

Mi tvrdimo dalje, da je kršenje međunarodnog prava, ako se poštu neutralne zemlje, zaplijeni, pretraži ili osporuje. U godini 1916 krši Engleska svojim postupanjem sa nasom neutralnošću svaku pojedinu odredbu međunarodnog prava, koja je ona učinila obveznom za Rusiju, kada je Rusija ratovala sa Njemačkom je protuzakonito smetala trgovinu. Ali onda se je radilo o engleskoj a ne o američkoj trgovini. Mi smo posvite Američani, te mislimo, da se moramo usprotiviti svakome napadaju na pravo, život i vlasništvo Američana, pa došli ti napadaji sa strane Njemačke, Engleske, Mehike ili bilo koje druge države ili naroda. — Amerikanizam, koji jednome napadaču pokazuje zube a s druge strane trti uvrijede i kršenja druga napadača, ne odgovara onome, što mi razumijemo pod Amerikanizmom.

Austro-Ugarska.

Izvještaj agencije Stefani i naše izvješće.

Beč, 8. (D. u.) Prama izvještaju agencije Stefani opazili i dali su se talijanski lovci torpednjača u gornjem Jadrnu u potjeru za 10 neprijateljskih torpednjača, koje su na to pobjegle u smjeru proti Puli. Neprijateljski su lovci nastupili potjeru sve do dvadesetak milja od Pule, pucajući neprekidno na neprijatelja. Prestali su potjerom samo tada, kada su im priskočili na obranu veći ratni brodovi.

4. svibnja bacalo je bombe na Brindisi 5 neprijateljskih letjela, te su bila 4 bolesnika ubijena, a 5 ih je bilo ranjeno.

Francuska je podmornica Bernoulli torpedovala i potopila u donjem Jadrnu neprijateljskog lovača torpednjača.

Nasuprot tomu ustanovljuje slan naše ratne stampe sljedeće činjenice, iz kojih se može vidjeti, kako se je uistinu ponijela potjera talijanskih razarača za našim brodovljem.

Čim su opazile, 10 milja od talijanske obale, talijanske razarače, posle su naše najbliže jedinice, a da ne čekaju da se sjedine s daljima, odmah na svu paru protiv neprijatelja, koji je krenuo nanižno . . . natrag, te se je povukao prema obali. Objestano je topovsko pucaanje ostalo, poradi velike udaljenosti, bez uspjeha, te je bilo odmah obustavljeno, posto nijesu mogli na isti topol do dohvatne zračne brzine neprijatelja. Nase je brodovlje napustilo bezglednu potjeru, te je krenulo polagano prema istoku, smanjivši vožnju na 20 uzala. 4 su talijanska razarača krenula također na istu stranu, što je moglo izgledati doista kao potjera. Ali posto je neprijateljska brzina iznašla najmanje 300 uzala, to bi se on bio mogao približiti po miloj volji u najkraće vrijeme do naših. Ali se je neprijatelj držao uvijek u tako strahopoćuće udaljenosti od našeg brodovlja, da nije nijedan od njegovih hitaca pao u blizini naših brodova. Samo nas „Scharfschütz“, koji je tada dojurio da se sjedini s ostalim brodovljem, imao je prilike, da na 6000 m. po prilici ispal nekoliko salva. Drugi je razarač u talijanskim redovima bio obasut drugom salvom, te se je odmah povukao iz linije, povratio u istu loku nekoliko vremena kasnije. Tako zadovolja puno vjerojatnosti mijenja, da je bio pogodjen jednim licem našeg Scharfschütz usrijed putbe. Na dvadesetak milja od Pule nagio je krenulo naše brodovlje pravim kotom protiv neprijatelja, a to se nije čitlo svjedoču ukusu smionih lovača, jer su hitro obrnuli natrag, te su uprizorili „čudnovatu i slavnu potjeru (!) Talijanaca protiv našeg brodovlja“.

Vijest je o polopljenju našeg razarača od strane francuske podmornice pretrjana. Razarač je „Gespel“ bio samo oštećen, te je dospio natrag u luku.

Po svojoj prilici i vijest, da su naša letjela u Brindisi ubila i ranila nekoliko bolesnika, bili će također lažljiva, kao što i sva dosadašnja neprijateljska izvješća o ratu na Jadrnu.

Njemačka.

Ustaske njemačke note u Americi.

K o l o n i j a, 8. (D. u.) „Koelnische Zeitung“ javlja iz Washingtona: Njemačka je nota pobudila ogromnu napetost. Javno je mijenije razdijeljeno: ali je većina njih označila note kao zadovoljujuće. Drugi se dio note drži u toliku nejasnini, što se u njemu postavljaju razni uvjeti i što se pridržaje sloboda za daljnje odredbe. Međutim slaze se čitavo javno mnijenje u tomu, da je nota prihvatljiva. Službeni krugovi čekaju na službeni tekst.

Na to primjećuje „Koelnische Zeitung“: Nije istina, da njemačka nota postavlja uvjeta. Njezino tumačenje ne smije u njoj nalaziti uvjeta već s toga što je bila našim pomorskim bojnim silama odmah podijeljena zapovjedni, neka već podmornični rat po propisima što vrijede za rat s krstašima. Nasuprot izrazuju nota očekivanje, da će sad Amerika zahtijevati od svih ratujućih, da postuju zakone čovječnosti, što ih je zastupala i nasuprot Engleske.

Grčka.

Protiv izjava grčkih časnika.

A t e n e, 7. Časnikima ovdješnje posade bijase od vojnog ministarstva zabranjeno, da javno daju izraza svojim simpatijama za vladu. Pudućeni krugovi drže, da je ministar izdao tu zabranu na kraljevu želju, jer bi takve izjave časnike zbora mogle poostrijeti politički položaj Grčke.

Rumunjska.

Izvanredno zasjedanje rumunjske komore.

B u k a r e š t, 7. „Dimineața“ javlja, da će se od 14. do 23. svibnja vršiti izvanredno zasjedanje komore i senata.

Srpsko kupljenje u Rumunjskoj.

S o f i j a, 7. Bugarski brzojavni uređ doznaže: Macedonski Bugari, prijašnji srpski podanici, su u Rumunjskoj već nekoliko mjeseci izgrnuti svakojakim neprilikama sa strane srpskih konzularnih zastupnika, koji hoće, da ih na lukav način kuje za srpsku vojsku. Ti zastupnici predaju najprije svim onima, koji se jave — bez obzira na njihovu starost — putni list, za kojega si daju isplatu pristojbinu od 50 do 70 franka toboje u prilog srpskog crvenog križa, kasnije im opeta oduzmu putne listove te im izručuju maršrute za Rusiju u Galacu, gdje bi se imali ukrenuti za Odesu, gdje se kupi srpska legija.

Rusija.

Francusko-ruska vijećanja za pospješjenje mira.

A m s t e r d a m, 7. U Petrogradu vrše se sada tajna vijećanja među francuskim i ruskim ministrima. Pregovaranja, koja su stoprosto javiska rata. Prema izjavama francuskim ministra, mogao bi rat, kako stvari sada stoje, trajati još godinu dana, što nije poželjno. Kod vijećanja sudjeluju tri francuska i tri ruska ministra.

Veleždaja ruskoga ministra.

S t o c k h o l m, 7. Istrage protiv nekadašnjeg ministra Sulomlinova izmijela je na javu, da je on primao i izdavao upravno ogromne svote u svrhu podmijevanja. Na tom je poljudjelovao u vojničkoj dobavnoj upravi velika organizacija, kojoj bijaše na čelu sam ministar, a podpirala ga je njegova supruga i njegovi rođjaci. Ministar je optužen radi veleizdaje. Sulomlinov je okrivljen, da je u zlačinak namjeri zaveo nepripravljenu Rusiju u rat. Listovi izjavljuju, da se mora taj slučaj egzemplarno kazniti.

Engleska.

Iz pokorene Irske.

D u b l i n, 8. svibnja. (D. u.) Reuterov uređ javlja: Grofica je Markiewicz bila osuđena na doživotne prisilne radnje. Mnogo je smrtnih osuda bilo pretvoreno u kazne na slobodi.

L o n d o n, 8. svib. (D. u.) Reuterov uređ javlja: Od pogubljenih buntovnika u Duolim bilo je dosada pogubljeno 112 trupla, medju njima 20 ženskih. Uslijed nedostataka radnika bilo ih je mnogo zakopano bez lijesova u vrećama ili u pokrivalima.

Svi su članovi pokreta Sinn Fein u gradu Limerick izručili oružje i strelojvo.

Promjena u Irskoj vlad.

D u b l i n, 8. svibnja. (D. u.) Po ovdješnjim listovima bilo je mjesto Birrella imenovan glavnim irskim tajnikom ministar javnih radnja, bivši ministar kolonija Harcourt

L o n d o n, 8. svibnja. (D. u.) Sir Matthew Nathan, podtajnik kod vlade irskog pokrajnja, je ostapio. Na njegovo mjesto dotazi Sir Robert Chalmar bivši guvernour otoka Ceylon.

Švedska.

S t o c k h o l m, 7. Ruski listovi jednoglasno izjavljuju, da može švedsko naružanje biti naporeno samo protiv Rusije. Osobito mora od Švedske zakljućena gradnja zepolpivoznaka ponukati Rusiju, da se pobrine za jaku i uspješnu obranu obale.

Japan.

Napetost među Japanom i ententom.

B e r n, 7. Pariski „Eclair“ javlja, da je iznena nastupila objavljena napetost među četvornim savezom i Japanom. Bili su zaplijenjeni svi tokijski listovi, koji pišu u prilog četvornog saveza.

Amerika.

Ustaske njemačke note u Americi.

B e r l i n, 8. svibnja. (D. u.) New-York's zastupnik Wolffoveg uređa brojavlja bezžidnim putem, kako „Associated-Press“ javlja iz Washingtona da je kasnom večeri od 5. o. mj. pala s njezodavnog mjesto ova izjava: Bude li nastupiti tekst njemačke note odgovarano nesluženim njezinim izdanjima, kako se nalaze u novinskim brzojavkama, u tom će slučaju Udružene države prihvatiti osiguranja, što ih nola sadržaje te će čekati na izvršavanje učinjenih obećanja.

Događjaji na moru.

Englesko-ruske podmornice u Bijelome moru.

H a m b u r g, 7. Da ne budu ovisni od trgovačkog prometa sa Rusijom preko Švedske, namjeravaju engleski paroplovni krugovi, da upotrijebe u velikom opsegu luke u Bijelome moru za plovidbu. Pošto je neutralne paroplovnice, krugove uzemirila činjenica, što su se u Bijelome moru pojavile podmornice, bijahu kapetani neutralnih brodova sa službene ruske strane povjerljivo obavijestili, da se radi o engleskim podmornicama, koje je u svoje doba ruska mornarica prenuzela i koje sada plove pod ruskom zastavom.

T o u l o n, 8. (D. u.) Havaš javlja:

Parobrod Doukalia, koji je jučer ovravo priprio, bio je putem napadnut od podmornice. Između je izlagoz vozeći amo tamo. Sa Doukalie ispalilo se više topovskih hitaca, čim se je periskop pokazao, te su hici i pogodili cilj.

P a r i s, 8. (D. u.) „Temps“ javlja: General je Petain bio imenovan vrhovnom zapovjednikom vojska na centru. koje obuhvaćaju odsejke od Soissons do uključivo Verduna. General je Nivelles stupio, kao nasljednik Petaina, na čelo posebne verdunske vojske.

K o e n i g s b e r g, 8. (D. u.) Kao što listovi javljaju umrla je Mackensentova majka u starosti od blizu 90 godina.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Francuska.

P a r i z, 6. Službeni izvještaj od 5. svibnja u 11 sati u noći.

Slabe vremenske prilike sprječavaju na većem dijelu fronte bojnu djelatnost. Javija se samo o djelatnosti artiljerije. Zapadno Moze traje opstriježavanje u odsječima brežnjaka 304 kroz dana sa rastućom žestinom. U okolici Avouccrtes i Caurettes koje više slabija ali trajna topovska vatra. Istočno Moze i u Woervi umjerenja topovska djelatnost.

Belgija.

P a r i z, 6. Službeni izvještaj od 5. svibnja: Žestokoj vatri, koju je njemačko topništvo već od ranoga jutra naperilo na naše položaje sjeverno Estratearste i Dixmuidena, sledjelo je živahnih boj. Opstrjeljavanjem njemačkih linija nanjelo smo veliki šteti neprijateljskim obrambenim radnjama, koje su se na mnogim mjestima srusile.

Njemačka nota,

koja je uručena pokisaru Udruženim Država kao odgovor na američansku notu od 20. pr. mj. o vođenju podmorničkoga rata glasi doslovno:

Potpisanom je čast, da u ime carske njemačke vlade ovo odgovori Vasoje Pruzvenostiosti na pismo od 20. prošloga mjeseca o vođenju njemačkoga podmorničkoga rata.

Njemačka je vlada dala uručila na proučavanje interesiranim pomorskim mjestima material, što ga je snopijela vlada Udruženih Država u stvari porobroda

„Sussex“.

Na osnovi dojaksnjega posljedka ovoga proučavanja ona ne osporava mogućnost, da

